

Yksityisyrittäjien Säätiö sr
Y-tunnus 0221903-0

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2017

N:o 81

Vuosi 2017 oli Yksityisyrittäjien Säätiön 81:nen toimintavuosi.

Säätiön tarkoituksena on sääntöjen 2 §:n mukaan käyttää varoja yksityisyritteliäisyyden vahvistamiseksi ja kehittämiseksi Suomessa. Tässä tarkoituksessa Säätiö voi tukea sellaisia järjestöjä, jotka tekevät työtä yksityisyritteliäisyyden hyväksi, tukea yksityisyritteliäisyyttä koskevaa tutkimustyötä ja avustaa samaa toimintaa ajavaa julkaisutoimintaa.

Suunnitelmallisella sijoitustoiminnalla Säätiö pyrkii turvaamaan pitkäjänteisen ja tasaisen avustustoiminnan.

Yksityisyrittäjien Säätiö myönsi yritystoimintaan kohdistuviin tutkimuksiin henkilökohtaisia tutkimusapurahoja. Yksityistä yrittäjyyttä edistäville yhteisöille myönnettiin myös apurahoja ja tukimaksuja.

Myönnettyjen apurahojen ja tukimaksujen yhteismäärä oli 1.726.897,83 euroa (ed. v. 2.043.276,21 euroa). Kertomusvuonna jaettujen varojen osuus osinko- ja korkotuotoista oli 48,6 prosenttia (ed. v. 56,1 %). Vuonna 2018 tai myöhemmin maksettavia apurahoja ja tukimaksuja sisältyy myönnettyjen varojen yhteismäärään 496.245,79 euroa.

TOIMINTA

Säätiön varainkäyttö kohdistui edelleenkin suurelta osin nuorisoon kohdistuviin yrittäjyyshankkeisiin, joita esitellään tarkemmin jäljempänä.

Väitöskirja- ja muihin tieteellisiin tutkimuksiin myönnettiin 15 henkilökohtaista apurahaa, jotka on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa sivulla 11. Samalla liitellä on esitetty myös Säätiön yhteisöille jakamat apurahat varauksineen.

Valtakunnallinen Yritys Hyvä -kirjoituskilpailu järjestettiin 33. kerran. Kilpailu on jaettu sarjoihin kohderyhmittäin; esi- ja alkuopetus, 3.–6. luokat, 7.–9. luokat sekä lukiot ja ammatilliset oppilaitokset. Uudistetussa kilpailussa kirjoittamisen rinnalle on tullut uusina osallistumistapoina sarjakuva, runo, video, kuvakollaasi ja musiikkivideo. Kilpailuun voi osallistua yksilötyöllä tai ryhmätyötuotoksin ja uudistuksen myötä kaikki kilpailuun liittyvät materiaalit on koottu Kehittämiskeskus Opinkirjon verkkosivuille. Loppukilpailuun osallistui 1246 nuorta kokonaisosallistujamäärän ollessa arviolta 20 000 nuorta. Ensimmäisen kerran Yritys Hyvä –kilpailun voittaja osallistui kansainväliseen Genius Olympiad –kilpailuun Yhdysvalloissa.

Yritys Hyvä 2018 -kilpailun kustannuksia varten myönnettiin apuraha Kehittämiskeskus Opinkirjo ry:lle.

Säätiö käynnisti yhteistyökumppaneidensa kanssa yhteistyön, jonka tavoitteena on rakentaa valtakunnallinen yrittäjyyskasvatuksen polku. Hankkeen toteuttajaksi kutsuttiin Valtakunnallinen YES ry, jolle myönnettiin apuraha vuosille 2017 – 2021. Hankkeen aikana kartoitetaan yrittäjyyskasvatuksen toimijat, menetelmät ja pedagogiikkaa tavoitteena rakentaa malli, joka antaa käyttäjille kokonaiskuvan miten yrittäjyyskasvatus toteutuu jatkumona esiopetuksesta

korkeasteelle. Hankkeen ohjausryhmään on kutsuttu EK, Kehittämiskeskus Opinkirjo, MTK, Nuori Yrittäjyys ry, Opetushallitus, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Perheyrittäjien liitto, Skills Finland, 4H-liitto, Suomen Yrittäjät, Lappeenrannan teknillinen yliopisto ja Taloudellinen tiedotustoimisto. Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtajana toimii tutkijatohtori Elena Ruskovaara Lappeenrannan teknillisestä korkeakoulusta.

Aalto Entrepreneurship Society ry:lle myönnettiin apuraha käytettäväksi FallUp opiskelijayrittäjyystapahtuman järjestämiseen, Junction ohjelmointitapahtumaan, Roots hankkeelle ja Summer of Startups yrittäjyysohjelmaan.

Lappeenrannan Teknilliselle Yliopistolle myönnettiin apuraha vuosille 2017 – 2019 opettajan yrittäjyysmittariston kehittämiseen ja levittämiseen ammattikorkeakoulukentälle.

Nuori Yrittäjyys ry:lle myönnettiin apuraha käytettäväksi korkeakoulujen NY Startup-ohjelman laajentamiseen, Pikkuyrittäjät –mallin levittämiseen sekä NY –finaalien järjestämiseen.

Nuori Yrittäjyys ry:lle, Valtakunnallinen YES ry:lle ja Suomen 4H-liitolle myönnettiin apuraha yhteiselle NextSteps – Yrittäjyydessä mukana olevien nuorten verkostofoorumi hankkeelle. Hankkeessa testataan kolme eri tavalla järjestettävää nuorten verkostoitumistapahtumaa Kajaanissa, Seinäjoella ja Salossa.

Skills Finland ry:lle myönnettiin apuraha yrittäjyyden edistämiseen ammattitaitokilpailutoiminnan avulla. Kansainvälisissä ammattitaitokilpailuissa yrittäjyys on osana jokaisen lajin arviointia.

Suomen 4H -liitto sai Säätiöltä rahoitusta käytettäväksi Kesätyö 4H-yrittäjänä – kampanjaan, TOP -tehtäväpankki toiminnan laajentamiseen ja 4H-yrittäjyyteen liittyvään tutkimustyöhön.

Suomen Yrittäjät ry sai Säätiöltä rahoitusta vuosille 2017 -2018 Oman elämänsä sankarit vaikuttajaverkosto koulutusohjelmaan, jossa valmennetaan vuosittain vaihtuva yhteiskunnallisten vaikuttajien joukko pk-yrittäjyyden keskeisiin kysymyksiin.

Suomen Yrittäjät ry:lle myönnettiin rahoitusta valtakunnalliseen Vuoden Nuori Yrittäjä kilpailun järjestämiseen vuosille 2017 - 2018. Nuori Yrittäjä- kilpailussa Suomen Yrittäjien aluejärjestöt valitsevat alueelliset voittajat, jotka palkitaan Säätiön apurahalla. Vuonna 2017 palkittiin 17 aluejärjestöjen valitsemaa nuorta yrittäjää, joista valittiin viisi ehdokasta loppukilpailuun. Nuorten Yrittäjien valtakunnallisessa Get Together – tapahtumassa Tampereella valittiin Vuoden Nuoreksi yrittäjäksi Takuullecom Oy:n Niklas Nukari, toiseksi sijoittui LVI Kurikka Oy:n Jonne Kurikka ja kolmanneksi ForestVital Oy:n Petri Jykylä.

Suomen Yrityskummit ry:lle Säätiö myönsi varoja käytettäväksi valtakunnallisen yrityskummitoiminnan kehittämiseen ja alueverkoston toiminnan tiivistämiseen.

Taloudellinen Tiedotustoimisto ry sai Säätiöltä rahoitusta vuosille 2017 - 2018 käytettäväksi lukiolaisille suunnattuun Yrityselämän nuoret sukupolvet hankkeeseen. Digitaalisessa kurssikokonaisuudessa nuoret omaksuvat taloudellisia valmiuksia, joilla he menestyvät yrittäjinä, oppivat kaupallisen ajattelutavan sekä kyvyn toimia verkostoituneessa kansainvälisessä ympäristössä.

Valtakunnalliselle YES ry:lle myönnettiin apuraha lukiokoulutuksen kehittämiseen työelämäläheisemmäksi ja yrittäjämäisemmäksi, yrittäjyyskasvatuksen täydennyskoulutukseen ammatillisissa oppilaitoksissa, koulu-yritysyhteistyön vahvistamiseen YES Kummi toiminnalla sekä Yrittäjyyskasvatuksen työkirjan lisäpainokseen.

The Shortcut:lle myönnettiin varoja käytettäväksi The Shortcut Lab-tilan perustamiseen Marian sairaalassa sijaitsevan startup-yhteisön keskelle, sekä tilassa järjestettäviin tapahtumiin ja koulutuksiin.

Säätiö myönsi kertomusvuonna varoja tukimaksuina Kansallisen Kokoomuspuolueen Säätiölle käytettäväksi yrittämisen edellytysten parantamiseen sekä Sauli Niinistön presidentinvaalikampanjaan Suomi 2024 tukiyhdistykselle.

Kertaluontoisina apurahoina myönnettiin lisäksi seuraavat apurahat: LUT Entrepreneurship Society ry:lle yrittäjyyden edistämistoimintaan, Mestarikiltaneuvostolle von Wright ritariston kilpailuun perinteisillä käsityöaloilla ja pienteollisuudessa toimiville nuorille yrittäjille sekä Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunnan järjestämän Vuosisadan rakentajat haastekilpailun kustannuksiin.

SIJOITUKSET

Vuosi 2017 oli maailman osakemarkkinoilla vahva. Suhdanneoptimismin voimistuminen ja vahva talouskasvu tukivat osakkeita. Kokonaisuudessaan maailman osakkeet kallistuivat kymmenisen prosenttia euroissa mitaten. Huippuunsa kohonneessa MSCI World – indeksissä kasvu oli lähes kaksinkertainen, mutta vahvistunut euro vei siitä merkittävän osan. Korkomarkkinoilla päättynyt vuosi oli vaisumpi. Korot sinänsä eivät suuremmin kohooneet. Keskuspankit noudattivat edelleen äärimmäisen maltillista rahapolitiikan linjaansa.

Viime vuodesta muodostui sijoitusmarkkinoilla loppujen lopuksi kaikin puolin hyvä. Niin myös Suomessa. Pörssikurssit päätyivätkin vuoden historiallisiin huippuihin. Tämän seurauksena Säätiönkin sijoitussalkun reaaliarvo kohosi kaikkien aikojen huippuunsa. Jo pitkään jatkunut osakkeiden korkea arvostus sekä korkoympäristön mahdollinen muutos vaikuttivat siihen, että osakeallosalkio pyrrettiinkin pitämään lähellä peruspainoa 70 %:a. Loppuvuodesta hallitus kuitenkin päätti nostaa lyhyellä tähtäimellä osakepainon lähemmäs ylärajaa 75 %:a.

Säätiön arvopapereiden ja rahoitusvarojen markkina-arvoksi kirjattiin vuoden lopussa 122,5 miljoonaa euroa (ed. v. 114,6 milj. euroa) ja osakeallosalkion painoarvo oli 71,83 %:a sen ollessa edellisenä vuonna 71,1 %:a.

Korkosijoituksiin oli vaikea löytää sopivia uusia kohteita, joten ns. vaihtoehtoisia sijoituskohteita edelleen kasvatettiin.

Kokonaisvarallisuuden tuotoksi muodostui 8,7 %:a, kun se vuotta aikaisemmin oli 12,3 %:a ja osinko- ja korkotuottoja kirjattiin yhteensä 3.554.950,96 euroa (v. 2016 3.641.661,85 e).

Arvopapereita myytiin ja joukkolainoja erääntyi ja lunastettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 8,4 miljoonalla eurolla. Tilalle hankittiin kotimaisia osakkeita ja velkapapereita 10,7 miljoonalla eurolla. Kansainvälinen osakkeiden hajautus toteutetaan ETF -rahastojen avulla.

Tilinpäätöksessä on tulosvaikutteisesti kirjattu 402.658,60 euron arvonalennustappio (edellisenä vuonna 911.892,95 e) niiden arvopapereiden osalta, joiden käypä arvo tai takaisinostohinta (osakeindeksilainojen osalta) oli tilinpäätöshetkellä hankinta-arvoa alempi. Vastaavasti on kirjattu viime vuoden tilinpäätöksessä ja edellisinä vuosina tehtyjen arvonalennusten palautusta 455.195,53 euroa (ed. v. 1.840.282,84 euroa).

Yksityiskohtaiset arvopaperisalkun muutokset Yksityisyrittäjien Säätiön ja Ahokallion rahaston osalta sisältyvät tilinpäätöksen liitetietoihin.

HALLINTO

Yksityisyrittäjäin Säätiön hallitus kokoontui vuosikokoukseen 16.3.2017, syyskokoukseen 6.9.2017 ja apurahakokoukseen 13.12.2017 sekä sähköpostikokoukseen 29.5.2017. Vuosikokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat, syyskokouksessa sijoitussuunnitelma sekä hallituksen itsearviointi ja apurahakokouksessa vahvistettiin vuoden 2018 apurahat.

Yksityisyrittäjäin Säätiön sijoitus- ja avustuspolitiikka vahvistettiin päivitettyä vuodelle 2017. Säätiön strategiassa pääkohdat ovat seuraavat: 1) Yrittäjyyden opetuksen edistäminen, 2) Yrittäjyyttä edistävien toimijoiden pitkäjänteinen tukeminen ja tuettujen yhteisöjen keskinäisen yhteistyön ja verkottumisen kannustaminen päällekkäisyyksien välttämiseksi, 3) Tutkimusapurahojen selkeät kriteerit ja vaikuttavuus, 4) Ennakkoluulottomat hankkeet ja 5) Sijoitustoiminnan tuottojen turvattu pitkäjänteinen ja tasainen avustustoiminta.

Säätiö kutsui kolmannentoista kerran yhteistyökumppaninsa lounaskokoukseen, jossa Kristina Kaihari Opetushallituksesta piti lyhyen katsauksen uudesta opetussuunnitelmasta ja yrittäjyyskasvatuksesta sekä Kari Aalto ja tutkijatohtori Elena Ruskovaara esittelivät Yrittäjyyskasvatuksen polku – hanketta ja sen etenemistä. Esitysten pohjalta keskusteltiin pienryhmissä Yrittäjyyskasvatuksen polku hankkeesta ja miten pystymme tulevaisuudessa vielä paremmin edistämään yrittäjyyttä yhdessä sekä miten Säätiö voisi tukea tätä.

Vuosittaisilla yhteistyökumppanitapaamisilla on luotu Säätiön yhteistyökumppaneiden kesken yhteistyöverkosto, jonka avulla vältetään toiminnan päällekkäisyyksiä ja voidaan yhdistää hankeideoita.

Tutkimusapurahojen kriteereiksi oli kertomusvuonna määritelty yrittäjyyskasvatus, yritteliäs omistajuus ja omistajanohtajuus, yritys yhteistyö, sosiaalinen yrittäjyys ja yhteiskuntavastuu, luovan alan yrittäjyys ja yrittäjyys kierto- ja jakamistaloudessa sekä kasvu, kansainvälisyys ja innovatiivisuus. Säätiölle saapuneet apurahapyynnöt pisteytettiin lausunnonantajilla.

Säätiön hallitus vahvistaa vuosittain Säätiön avustus- ja sijoituspolitiikan sekä sijoitussuunnitelman ja tiedustelee Säätiön hallituksen jäseniltä, asiamieheltä ja tilintarkastajilta tiedossa olevat lähipiiritoimet Säätiön kanssa.

Yksityisyrittäjäin Säätiön hallituksen ovat kertomusvuonna muodostaneet kauppaneuvos Pentti Kivinen puheenjohtajana, toimitusjohtaja Tapani Suni varapuheenjohtajana, vakuutusneuvos Kari Elo rahastonhoitajana, toimitusjohtaja Petri Heino, teollisuusneuvos Heikki Kyöstilä, varatoimitusjohtaja Annukka Lantto, toimitusjohtaja Sam Nieminen, johtaja Bertel Paulig, konsuli Klaus Sohlberg ja kauppaneuvos Heikki Timonen.

Säätiön hallituksen työvaliokunta, joka vuonna 2017 piti kahdeksan kokousta, on toiminut asioiden valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä seuraten Säätiön varallisuustilanteen kehitystä.

Säätiön hallituksen työvaliokunnan ovat muodostaneet puheenjohtajana kauppaneuvos Pentti Kivinen, varapuheenjohtajana toimitusjohtaja Tapani Suni ja rahastonhoitajana vakuutusneuvos Kari Elo. Sihteerin tehtäviä on hoitanut asiamies Annukka Åstrand.

Säätiön edustajina Yritys Hyvä -kilpailulautakunnassa ovat työskennelleet toimitusjohtaja Petri Heino puheenjohtajana ja asiamies Annukka Åstrand.

Suomen Yrittäjien järjestämässä Vuoden Nuori Yrittäjä kilpailun tuomaristossa on toiminut Säätiön edustajana toimitusjohtaja Sam Nieminen.

Johtaja Bertel Paulig on toiminut Suomen Yrittäjien Omistajanvaihdoshankkeen ohjausryhmässä ja varaedustajan on toiminut konsuli Klaus Sohlberg.

Säätiö on Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunnan jäsen sekä myös Suomen Yrittäjät ry:n yhteisöjäsen. Yksityisyrittäjäin Säätiön edustajaksi yrittäjäjärjestön hallitukseen on valittu toimitusjohtaja Petri Heino ja varamieheksi toimitusjohtaja Sam Nieminen.

Valtakunnallisessa Yrittäjäpalkintolautakunnassa ovat Säätiön edustajina toimineet kauppaneuvos Heikki Timonen ja johtaja Bertel Paulig.

Säätiön tilintarkastajiksi vuosikokous valitsi KTM Pauli Alajoen (HT) ja Jari Härmälän (KHT) ja varatilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n.

Säätiön asiamiehenä toimii laskentamerkonomi Annukka Åstrand, joka hoitaa myös Säätiön kirjanpidon.

Hallituksen jäsenille ei ole maksettu palkkioita vuoden 2017 aikana.

Asiamiehelle on maksettu palkkaa ja tilintarkastajille tilintarkastuspalkkioita vuonna 2017 yhteensä 58.013,60 euroa.

Yrittäjyyskasvatuksen polku hankkeen suunnittelu- ja toteutustyön johtamisesta on maksettu Kari Aallolle työkorvausta.

Hallituksen jäsenille ja asiamiehelle on annettu tavanomaisia huomionosoituksia ja korvattu kokouksiin liittyvät matkakulut.

Säätiöllä ei ole tiedossa muita lähipiiritoimia vuodelta 2017.

TALOUS

Säätiön taloudellinen asema vuoden päättyessä ilmenee tuloslaskelmasta ja taseesta niihin kuuluvine erittelyineen. Säätiön ja Ahokallion rahaston sijoitukset on arvostettu hankintamenuun tai sitä alempaan tilinpäätöshetken käypään arvoon.

Tilinpäätöshetken pörssikurssien mukaan arvostettuna ylittää Säätiön arvopapereiden käypä arvo tasearvon 33.906.998,62 (ed. vuonna 29.332.206,89) eurolla. Ahokallion rahaston arvopapereiden osalta vastaava käypä arvo ylittää tasearvon 13.205.841,65 (ed. vuonna 12.641.749,52) eurolla.

NÄKYMÄT

Säätiö jatkaa toimintaansa edellisten vuosien tapaan. Tilikauden päättymisen jälkeen ei Säätiössä ole tapahtunut aiemmasta poikkeavia olennaisia tapahtumia.